

Pædagogisk læreplan for Vinkelager Børnehus 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

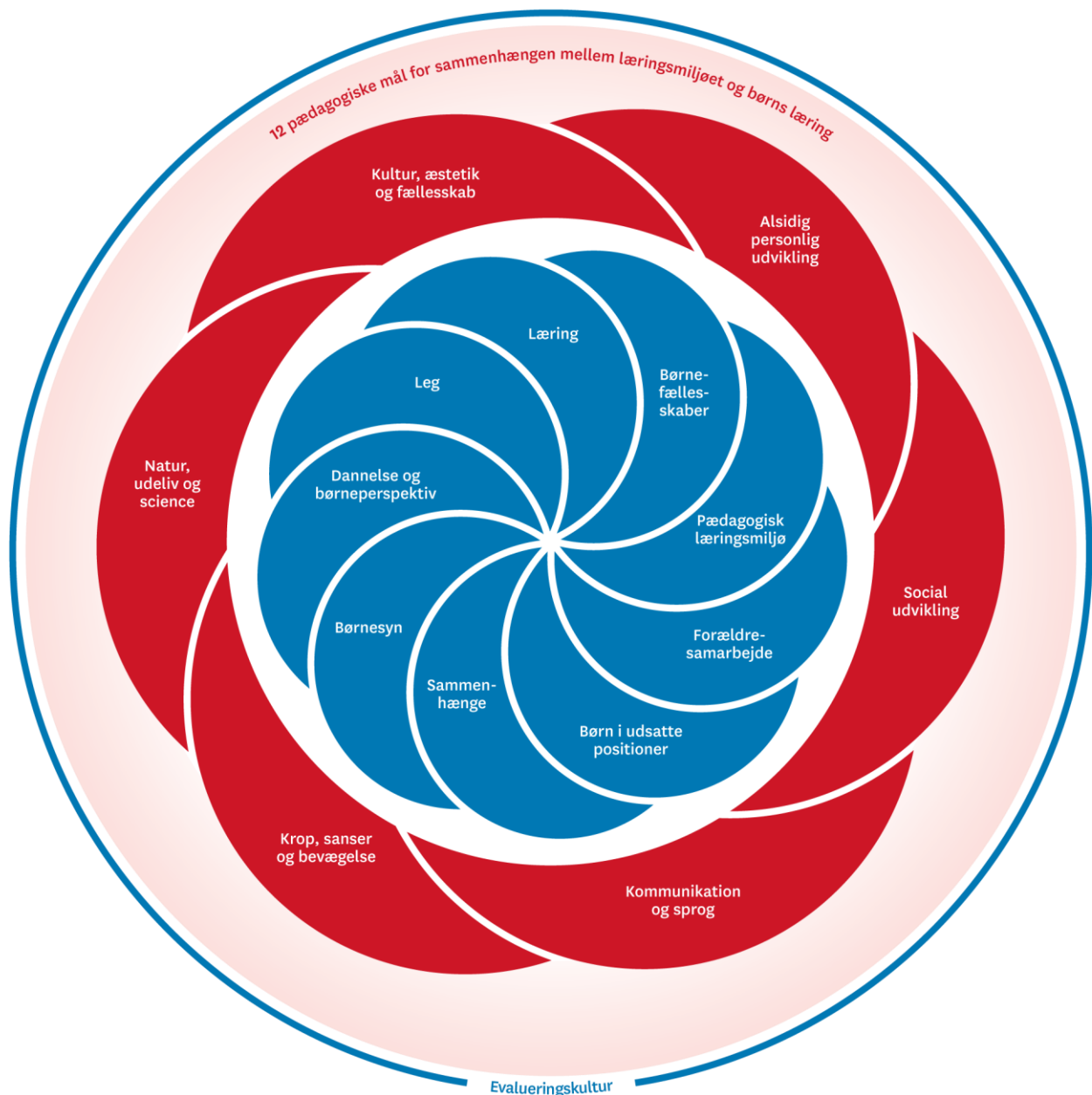
[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Vi er en institution, som har eksisteret i mange år. Vi ligger i stueetagen af et lejlighedskompleks, hvor der i den ene afdeling er en vuggestue og i den anden en børnehave.

Vinkelager Børnehus består af tre vuggestuegrupper med børn i alderen 0-3 år og tre børnehavegrupper, hvoraf den ene gruppe er for førskolebørnene.

I vuggestueafdelingen har vi et alrum, som både vuggestuen og børnehaven benytter. Rummet bliver brugt til motorisk udfoldelse, men også fordybelseslege for mindre børnefællesskaber.

Vuggestuen og børnehaven har hver deres legeplads, som ligger på hver side af lejlighedskomplekset, men vi besøger gerne hinandens legepladser, da vi er et hus, som arbejder på tværs i og af vores to afdelinger.

Vi ligger tæt ved Damhussøen og Grøndalsparken, som er to naturskønne områder i Vanløse, København.

Vores pædagogiske grundlag er med udgangspunkt i Marte Meo-principperne, hvor fokus er på det relationelle, hvor vi arbejder ud fra en bevidsthed om, at børns udvikling og læring sker i relation til andre både børn og voksne.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Vinkelager Børnehus anerkender vi barnet, som det er. Dets forskelligheder, værdier og ressourcer, er vi som personale ansvarlige for at værdsætte, understøtte og udvikle. Her benytter vi os af Marte Meos grundprincipper som er:

- At se/følge barnets initiativ
- At bekræfte barnets initiativ
- At benævne barnets initiativ
- Turtagning

Eksempel fra vuggestuen:

Agnes kommer hen til den voksne, Ole, med en rød skovl. Ole siger "Hej Agnes, der kommer du". Agnes løfter skovlen op. Ole siger "Du har en rød skovl". Agnes gør tegn til at skulle grave med skovlen. Ole siger "Du graver med din skovl. Skal vi lave en sandkage?"

Marte Meo betyder "ved egen kraft", hvilket understreger, at tilgangen tager udgangspunkt i, hvad barnet viser os det kan eller er optaget af, samt hvordan man naturligt kommunikerer med helt små børn. Det vil sige, at vi alle har potentialer i os til at udvikle det støttende samspil. Alle gør

det, og alle kan blive bedre til det. Marte Meo sætter blot samspillet elementer under lup. Desuden giver tilgangen personalet konkrete handleanvisninger, og det er dermed meget løsningsorienteret i sin tankegang.

Marte Meos omdrejningspunkt er at udmærke, forfine og forbedre måden at være sammen på. Det vil sige, at vi kan tænke det ind vores pædagogiske praksis, ligegyldigt hvad vi laver sammen med børnene. For eksempel når vi spiser sammen med børnene, når vi er på tur, eller når vi holder morgensamling. Her gives plads til barnet, det forstår sin plads i fællesskabet og forstår sig i en sammenhæng med de andre.

En essentiel del af vores måde at arbejde på er, at inddele børnene i små grupper, hvor vi målretter aktiviteterne til denne gruppe. Dette understøtter muligheden for nære og tætte relationer, hvor vi ser det enkelte barn og sørger for, at alle bliver set og får en plads i fællesskabet.

Vi, som personale i Vinkelager, skaber rammerne for leg og læring, men børnenes initiativer og indflydelse skal anerkendes og imødekommes, hvor det er muligt.

Vi anerkender børnenes initiativer og følger barnets initiativ.

Eksempel fra vuggestuen:

Vuggestuebarnet siger: "ba, ba, ba". Vi gentager med anerkendende kropssprog og øjenkontakt. Vi får herved skabt et positivt samspil.

Eksempel fra børnehaven:

Til jul fik børnene i børnehaven en ide om at lave en kamin ud af pap, så julemanden kunne komme ned til dem. Denne blev herefter lavet. Legen blev videreudviklet af børnene, som fik ideen om også at sætte julesokker på.

Det er vigtigt for børnene at føle sig betydningsfulde. De oplever succes ved at kunne selv og ved at opleve sig som en vigtig del af fællesskabet. Fx når de selv tager tøj af og på, dækker bord eller skraber deres tallerken ren.

Vi arbejder med læring i alle dagligdagssituationer, hvor vi italesætter, benævner og arbejder med selvhjulpethed.

Eksempel:

"Jeg kan se, at det er svært for dig med bukserne. Du kan spørge mig om hjælp. Eller spørge Ester, om hun vil hjælpe dig". Barnet spørger Ester, om hun vil hjælpe med at trække i bukserne.

Vi har indrettet os med læringsmiljøer, som understøtter legen. Vi vægter både den vokseninitierede og den børneinitierede leg. Vi sætter rammen og sørger for overskuelighed ved at angive, hvor børnene kan lege med det forskellige legetøj.

Vi er opmærksomme på, at barnet skal have mulighed for at udvikle og udfolde sig i løbet af dagen – både fysisk, psykisk, kognitivt og socialt. Læringen sker gennem alle aktiviteter i løbet af dagen, både gennem rutiner, børneinitieret leg og planlagte aktiviteter.

Vi arbejder med dannelse ved, at vi bestræber os på at skabe en ramme, hvor barnet føler tryk-
hed og tør at udfolde sig og lære.

Vi følger de danske traditioner og fejrer påske, jul og fastelavn. Vi finder inspiration/lærer om andres traditioner. F.eks. bagte og smagte vi svenske luciaboller.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø i Vinkelager er bestående af både voksen- og børneinitierede lege og aktiviteter, pædagogiske rutiner, samt planlagte og spontane lege/aktiviteter.

Tanken om læringsmiljøer i Vinkelager er med udgangspunkt i, at børnene skal trives, lære, dannes og udvikles igennem dagligdagen. Hvor den voksne er nærværende og anerkendende.

De spontane aktiviteter kan ses om morgenen og eftermiddagen. Her sætter de voksne legemiljøer op, hvor børnene har mulighed for fordybelse og bruge deres fantasi. Vi laver små aktiviteter, hvor børnene deles op og laver puslespil, modellervoks, leger med biler m.m.

Eksempel:

Onsdag morgen, når stuen åbnes, gør den ene pædagog stuen klar. Han sætter biler op på biltæppet, mad i køkkenet og kommer en dug og tuscher på bordet. Lidt efter kommer Peter ind, han kigger rundt på stuen og siger: ”Jeg vil gerne lege med bilerne”.

Ovenstående er et eksempel på, at barnet bliver inspireret til leg af den tydelige legezone, som pædagogen har opstillet.

Det er de voksne, der sørger for tydelige rammer for legezoner, for på den måde at understøtte børnenes mulighed for fordybet leg og deltagelse i børnefællesskaber. I de opdeltede legezoner kan børnene være fordybet og kan selv videreudvikle legen.

Eksempel:

En voksen opstarter en køkkenleg, hvor der bliver lavet mad til hinanden, smagt på maden og vasket op. Efterfølgende udvikler og udvider børnene legen til en indkøbsleg. Her har den voksne sat rammen for legen, hvorefter den voksne kan træde ud og børnene leger videre.

De tydelige lege- og læringsmiljøerne er lavet, så der er mulighed for forskellig udviklende og lærerig leg på stuen med en opmærksomhed på deltagelsesmulighed for alle børn.

De tydelige opstillede legezonerne gør det nemmere for børnene at komme ind om morgenen, de indbyder til leg og inviterer til deltagelse i børnefællesskaber. De giver mulighed for uforstyrret leg og er dermed medvirkende til at give børnene en tryk start på dagen.

Planlagte aktiviteter:

I Vinkelager arbejder vi med temaperioder af ca. 6-12 ugers varighed, hvor en styregruppe (2 personer fra vuggestuen og 2 fra børnehaven) planlægger og tilrettelægger, hvilke læringsmiljøer vi skal arbejde med. Temaet for perioden besluttet ud fra data fra den pædagogiske hverdag fx fra TOPI, sprogvurderinger, observationer fra praksis m.m. Der laves en SMTTE over temaperioden og heri indskrives de valgte brede læringsmål fra læreplanstemaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan. Stuerne justerer herefter på aktiviteterne, så de er passer med målgruppen og børnegruppen.

Eksempler på temaer vi har arbejdet med, er ”Cirkustema”, ”Efterår med fokus på natur” og ”Sange, rim og remser”.

De planlagte aktiviteter kan fx være

- at bage kartoffel-, rødbede- eller gulerodsboller
- børnehaven lavede blommemarmelade, som vuggestuen og børnehaven spiste til eftermiddagsmaden.
- Kartoffelfælder, som indfangede insekter – som vi efterfølgende undersøgte og fulgte

- motorikbaner
- Fri for mobberi-massage

Fælles for alle temaperioderne er, at de planlægges med en rød tråd gennem hele perioden for både vuggestuen og børnehaven, så det derved også understøtter arbejdet på tværs.

Rutiner:

I løbet af dagen er der flere faste rutiner bestående af fx

- tøj af og på i garderoben
- oprydning
- Bleskift/toiletbesøg (tøj af og på, hygiejne m.m.)
- Ved frokosten – borddækning, opmærksomhed på hinanden ved fx at sende mæden videre, at have samtaler osv.

Hverdagsrutinerne er en stor del af det pædagogiske læringsmiljø. Her er der fokus på deltagelse, selvhjulpethed, viden om og forståelse af egne evner. Barnets selvværd bliver styrket, barnet oplever succes og mestring, ved at hjælpe til med oprydning eller selv at kunne tage tøj af og på og oplever det at have værdi i verden.

De voksne er altid på sidelinjen, hvor de klar til at guide, hjælpe og støtte og som tidligere nævnt er det understøttet af tilgangen med Marte Meo, hvor de voksne benævner og ser efter børnenes initiativer.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Når barnet får en plads i vuggestuen eller hvis børn udefra får en plads i børnehaven, bliver forældrene inviteret til en opstartssamtale, inden barnet starter. Her vil institutionens fokus være på at

lære det nye barn og familien at kende. Forældrene vil under samtalen blive præsenteret for institutionens hverdag, rutiner og pædagogik. Dette er starten på det gode forældresamarbejde.

I løbet af barnets tid i institutionen vil forældrene blive tilbudt samtaler løbende, hvor barnets trivsel og udvikling er i fokus. Dette står beskrevet i Forældresamarbejdsaftalen for Klynge F.

Der vil i hverdagen være en løbende dialog mellem forældre og personale. Vi prioriterer at tilbyde forældrene en samtale, hvis der er behov for en mere uddybende dialog, da tiden på stuerne så vidt muligt skal bruges sammen med børnene. Ligeså kan forældrene ønske at få en samtale med stuens personale evt. med deltagelse af den pædagogiske leder, hvis der er behov for dette.

En gang om året afholder vi forældremøde i institutionen. Her giver vi forældrene et indblik i, hvordan vi arbejder målrettet med børnenes trivsel og udvikling.

Eksempel:

Ved forældremødet i oktober 2023 blev der arbejdet med tre forskellige workshops med udgangspunkt i de seks læreplanstemaer. Der var opsat forskellige læringsmiljøer på stuerne fx motorikbane, morgensamling med fokus på børns sproglige udvikling og Fri for mobberi. Forældrene blev indbudt til leg og skulle selv og forældrene skulle selv være aktivt deltagende i aktiviteterne. Dette gjorde vi, for at forældrene fik en større og et mere nuanceret indblik i deres børns hverdag.

Temaperioder

Som tidligere skrevet bliver der for hver temaperiode udarbejdet en SMTTE-model. Denne bliver sendt ud til alle forældre før temastart og forældrene får på den måde mulighed for at understøtte børnenes læring derhjemme, og selv blive inspireret af temaet og dele relevant inspiration.

Eksempel fra vuggestuen:

I forbindelse med temaperioden "Efterår med fokus på natur" var en vuggestuegruppe på legepladsen, hvor de gravede, ledte efter og fandt regnorme. En af de små børn på 2 år taler med sin mor på vej hjem fra vuggestue om, at de har fundet regnorme i jorden i dag. Efterfølgende snakker pigen om, at spaghettien til deres aftensmad er regnorme. Fortælling fra mor i vuggestuen.

Eksempel fra børnehaven:

I børnehaven, under forløbet med Cirkustemaet, kommer en mor og fortæller, at hendes børn laver cirkusforestilling hver dag derhjemme.

I løbet af ugen bestræber vi os på, at der bliver lagt billeder og dagbog op på Aula. Dette er med til at dokumentere børnenes trivsel og læring og understøtter samarbejdet med forældrene.

I løbet af året arrangerer Vinkelagers forældreråd forskellige sociale arrangementer fx Hyggearbejdsdag og Sommerfest. Derudover inviterer institutionen forældre og børn til juleklippedag. Der er også et ønske om fra forældrerådets side at afholde forældrekafe på legepladsen et par gange om året. Dette med opbakning fra institutionens side.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi arbejder altid med tydelige pædagogiske rammer, hvor der er fokus på hverdagsrutinerne, for på den måde at skabe en tryk og forudsigelig hverdag for barnet. Fokus er på at skabe et inkluderende miljø.

I alle rutiner og aktiviteter i løbet af dagen opdeler vi børnene i mindre børnefællesskaber. På den måde skaber vi størst mulighed for deltagelsesmuligheder for alle børn.

Har vi en bekymring for et barn, bliver der handlet ud fra dette. Personalet har gjort sig observationer fra den daglige pædagogiske praksis og vi vil derefter have en dialog om disse på fx et stuemøde. Alt efter hvilke bekymringer der er, har vi forskellige pædagogiske værktøjer, som vi benytter. Ofte vil vi lave en handlingsplan med udgangspunkt i en SMTTE-model eller lave en TOPI, hvor vi kan danne os et overblik over barnets trivsel og udvikling.

Er der brug for støtte, vejledning og eller sparring omkring et barn, en familie eller en børnegruppe, har vi i institutionen mulighed for at bringe det op i Ressourceteamet. Ressourceteamet består af fagfolk som psykologer, logopæder og støttepædagoger.

Vi udtænker fx aktiviteter til det enkelte barn i den udsatte position, men disse aktiviteter vil samtidig favne resten af børnegruppen. På den måde bliver barnet en inkluderet del af fællesskabet på

lige fod med de andre. Vores lege- og læringsmiljøer er genkendelige og tydelige for børnene, hvilket giver mulighed for fordybelse i mindre grupper, uden forstyrrelser.

Eksempel:

Et barn i vuggestuen får lavet en skubbekasse for at styrke sine proprioceptivesanser, og derigennem føle sig mere træt, når vi skal til at sove middagslur. Denne aktivitet har de andre børn hurtigt lurt, og der bliver skabt en større leg, hvor flere børn indgår i et spontant fællesskab med barnet i den udsatte position.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vinkelagers børnehave har tre børnegrupper, hvoraf den ene gruppe er en førskolegruppe. Dette giver mulighed for, at aktiviteter og lærings- og legemiljøer kan indrettes og planlægges til den specifikke børnegruppe.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi bruger det omkringliggende uderum. Vi bruger Grøndalsparken, Damhussøen, Damhusengen, Grønne Hjem (havecenter). Biblioteket, Kronen, andre institutioners legepladser og motorikrum. Vi har ture med børnefællesskaber på tværs af huset, hvor fx de ældste vuggestuebørn kommer med børnehaven på tur. I forbindelse med en temaperiode om *Sange, rim og remser* tog storbørnsgruppen fra vuggestuen med børnehaven på tur til Grøndalsparken, hvor der blev leget sanglege.

Når vi er på tur, er der altid et formål og ofte vil turen have sammenhæng med vores igangværende temaperiode. Her italesætter vi, hvad vi ser, og er nysgerrige på det, vi oplever.

Vi bruger omgivelserne til at hente materialer fx blade, hyldebær, pinde, kogler, som vi bruger i forbindelse med en temaperiode. Et andet eksempel på hvordan vi bruger nærområdet er, at børnegrupper tager over ved Damhusengen og leger fx *De tre bukkebruse* ved en af gangbroerne.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I 2022 har vi arbejdet med vores fysiske læringsmiljøer stuevis, hvor personalet er blevet undervist i KIDS (Kvalitet i daginstitutioner). Processen har givet det pædagogiske personale viden om, hvordan man bedst indretter og udvikler læringsmiljøer til gavn for børnenes udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Der er indkøbt nye materialer, som har gjort stuerne mere indbydende og givet tydeligere legezonerne. Børnenes leg understøttes herved og børnene videreudvikler de enkelte zoner ud fra deres egen fantasi og kreativitet. Både vuggestuen og børnehaven oplever, at der bliver leget bedre og mere i de forskellige legezoner. I køkkenet bliver der leget køkkenleg, der tit udvikler sig til restaurant. Læsehjørnerne bliver brugt til at læse/slappe af i, som både foregår i mindre fællesskaber, men også giver mulighed for, at det enkelte barn kan trække sig og få ro.

Børnene tilbydes forskellige lege- og læringsmiljøer på hver stue. Der er i børnehaven forskelligt alderssvarende legetøj på hver stue. Fx har de på den ene stue udklædningstøj og på den anden har de en dukkekrog. Dette gør, at det for børnene er indbydende at komme på besøg på nabostuen, hvilket understøtter leg og relationer på tværs.

I det psykiske læringsmiljø anerkender vi hinandens forskelligheder og sørger for, at der er en god tone børnene imellem, børn og voksne imellem og de voksne imellem. I arbejdet med dette udvikler vi læringsmiljøer med viden og inspiration fra f.eks. Fri for mobberi – Maryfonden og med udgangspunkt i Marte meo tilgangen.

I de æstetiske læringsmiljøer på stuerne indretter og udsmykker vi stuen i forbindelse med vores pågældende temaperiode. Miljøet skal virke stimulerende og inspirerende for fantasien og kreativiteten og fremme børnenes lyst til at fordybe sig, bevæge og udfolde sig.

- Klovne lavet af paptallerkner
- Dekorerede loftet som et cirkustelt m. crepepapir
- Vi lavede hyldebærsuppe og malede billeder med pulp fra hyldebærrene. Billederne blev hængt op på stuerne og var løbende stort samtaleemne for børnene.

Vi tilpasser og udvikler løbende læringsmiljøerne på stuen i forhold til den aktuelle børnegruppe. Her er inddragelse af børneperspektivet vigtigt, så også barnets spor bliver udforsket og der bliver givet mulighed for ejerskab til børnene.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi planlægger vores temaperioder, tager vi udgangspunkt i udvalgte læreplanstemaer. Vi kombinerer ofte to eller tre temaer, hvor vi i planlægningen tager udgangspunkt i de konkrete læringsmål. Fx i planlægningen af cirkus tog vi udgangspunkt i alsidig personlig udvikling, samt krop, sanser og bevægelser. Her udviklede børnene bl.a. deres gåpåmod og tillid til egne kropslige evner.

Praksiseksempel fra temaperiode i børnehaven:

I starten talte vi om cirkus, hvad cirkus er og hvordan man laver en forestilling. Børnene skulle herefter udvælge, hvad de gerne ville optræde med for eksempel linedans eller tryllekunstner. Derefter kunne børnene vælge sig ind på de udvalgte numre, som børnene selv havde været med til at finde på. Cirkusnumrene blev øvet, så alle børn blev fortrolige med, hvad de skulle. Dette gjorde, at de fik tillid og tro på egne evner. Til cirkusforestillingen oplevede personalet, at børnegruppen var engageret og havde gåpåmod der var med til at forstærke fællesskabsfølelsen

Praksiseksempel fra temaperioden i vuggestuen:

Til morgensamling i vuggestuen er der skabt et læringsmiljø, hvor der er fokus på hvert enkelt barn i samspillet med hinanden. For eksempel bliver der sunget en sang, om hvilket tøj vi har på i dag. Hver af børnene får lov til selv at vælge, hvilken tøjdél de vil vise frem og synge om. Herigennem øver børnene sig i at være deltagende og udfordre sig selv, hvilket understøtter børnenes udvikling af gåpåmod og selvtillid. Der bliver skabt et rum, hvor der er mulighed for både at være perifer-deltagende, men også at aktiv deltagende med mulighed for at turde stille sig frem i fællesskabet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi sætter ord på barnets og de andre børns følelser, så de får forståelse/bekendtskab for egne og andres grænser.

Vi skaber rammen om et fællesskab, f.eks. ved at lave genkendelige dagligdagsrutiner i hverdagen, såsom samling, opdeling i mindre børnefællesskaber og ”fredagsrock”. Fredagsrock finder sted hver fredag på børnehavens legeplads, hvor vuggestuens storbørnsgruppe deltager.

Eksempel:

En pædagog kommer ud til fredagsrock med fire børn. Ingrid stiller sig ude i kanten og kigger på. Næste fredag kommer de og er med igen. Denne gang danser Ingrid mere. Tredje gang kommer Ingrid klappende ind til fredagsrock og danser med det samme.

For at lære at indgå i nye, andre og flere fællesskaber laver vi aktiviteter med grupper på tværs af stuerne, både i vuggestuen og i børnehaven. Vi arbejder også på tværs af børnehaven og vuggestuen. De ældste børn får en større ansvarsfølelse ved at passe på de små. De små børn gør sig nogle erfaringer med og spejler sig i, hvordan det er at omgås nogle ældre børn i børnehaven. Børnene er kulturbærere i Vinkelager og fx når børnehaven er på tur, holder de ældste børn de yngste børn i hånden.

For at børnene skal lære at vise omsorg og hjælpsomhed over for de andre børn, skal vi understøtte, italesætte, vise og guide børnene i alle sammenhænge i løbet af dagen.

I løbet af en dag viser børn mange forskellige følelser. De voksne sætter ord på disse følelser, om det er tristhed, glæde eller vrede. På den måde lærer børnene de forskellige følelserne at kende.

Eksempel fra vuggestuen:

Et barn græder. Et andet barn bliver opmærksom og kommer over og afleverer en bamse. Den voksne italesætter, hvor god, opmærksom og omsorgsfuld en ven barnet er, ved at sige "Du så han var ked af det og så hentede du lige bamsen til ham, for at trøste ham. Sikke en god ven du er."

Eksempel fra børnehaven:

Ude på legepladsen er der et barn, der græder. De andre børn kalder på den voksne eller følger barnet hen til den voksne.

Disse to eksempler giver barnet, som græder, en følelse af at være værdifuld og giver en følelse af at være en vigtig del af et fællesskab.

Alle børn skal have deltagelsesmuligheder. I Vinkelager forsøger vi at vække børnenes nysgerrighed for hinanden og guide dem til at turde at deltage i et fællesskab. Nogle gange vil det være nødvendigt, at den voksne understøtter leg og fællesskaber ved at være en aktiv deltager. Fokus hos den voksne er, at ingen børn står uden for et fællesskab. De voksne inviterer og opmuntrer til at deltage i leg med andre.

For eksempel vil den voksne sørge for at alle bliver set og hørt under morgensamling med udgangspunkt i en sang. Vi italesætter og gør opmærksom på, hvem der deltager til samlingen og hvem der ikke er der.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som ovenfor skrevet arbejder vi i Vinkelager ud fra Marte Meos tilgang. Denne er med til at understøtte den sproglige udvikling, da de voksne sætter ord på børnenes handlinger, følelser og omgivelser. Samtidig sætter vi ord på vores og barnets initiativer, så barnet føler sig set, hørt og forstået.

I Vinkelager arbejder vi med sprog og kommunikation hver dag, både i planlagte aktiviteter og i vores hverdagsrutiner.

Eksempel fra vuggestuen:

Under frokosten giver 1-årige Bob udtryk for, at han gerne vil have mere mad ved at benytte babytegnet for mere. Bob peger i håndfladen. Pædagogen kigger på Bob og siger: ”Jeg kan se, at du gerne vil have mere mad”. Bob peger på skålen med mad, hvorefter pædagogen siger: ”vil du gerne have flere kartofler?”. Bob kigger op, smiler og nikker.

I Vinkelager laver vi tit motorikbaner med børnene, hvor flere af læreplanstemaerne er i spil samtidigt. Krop, sanser og bevægelser vil umiddelbart være i fokus, men sprog og kommunikation fylder også meget. I en aktivitet med motorikbaner har de voksne stor fokus på at benævne og sætter ord på børnenes handlinger.

Eksempel fra børnehaven:

Den voksne benævner: "Du kravler oven på", nu hopper du ned fra puden". F.eks. siger et barn: "Se mig, jeg løfter puden", hvorefter den voksne bekræfter og udvider sætningen ved at sige: "Ja, du løfter puden højt op mod loftet".

Når børnene bliver bekræftet i det de gør, understøttes de i lysten til at udfordre sig selv endnu mere, samtidig med at børnene spejler sig i hinanden.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige følelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Læreplanstemaet *krop, sanser og bevægelse* ses over hele dagen. Ved rutinerne, i garderoben og ved bleskift, hvor tøjet bliver taget af og på. Ved frokosten, hvor børnene selv hjælper med at øse mad op og hælde vand op, osv.

Inde på stuerne er der forskellige muligheder for at bruge kroppen og sanserne. For eksempel bager vi boller, leger med kartoffelmel og vand, laver puslespil og perler. Igennem disse aktiviteter styrkes barnets finmotoriske kunnen og de får sansestimuli, hvorigennem de erfarer, hvordan kroppen reagerer på forskellige underlag og substanser.

Oftentimes tager vi desuden sokkerne af og bruger følesansen ved at mærke forskellige slags underlag. Vi har også mulighed for, at børnene kan tumle på madrasser, kravle op på stole og hoppe ned på madrassen og herved arbejde med den proprioceptive sans.

Der laves motorikbaner såvel inde, både på stuerne og i vores alrum, og udenfor på vores egne legepladser. Vi besøger også legepladser i området, så vi på den måde får udfordret kroppen så alsidigt så muligt. Krop sanser og bevægelse hænger ofte sammen med alsidig personlig udvikling fx når der bliver lavet motorikbaner. Børnene bliver bevidste om deres egne kroppe og kunnen, det at turde noget og at turde udfordre sig selv.

Ved vores morgensamlinger har vi fx både stillesiddende sang og bevægelsessange. På den måde får vi arbejdet med både høj og lav arousal.

De dele af hverdagen, der gentages dagligt/ugevis, som fx at tage tøj af og på, sikrer, at børnene mestrer mere og mere, bliver på den måde bevidste om deres egen krop og dens kunnen. I børnehaven er der fx hver fredag, Fredagsrock, hvor der bliver danset og sunget.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Vinkelager børnehus er vi ude dagligt og i al slags vejr. På den måde erfarer børnene årstidernes skiften, lærer om vejret og naturens forskellige udseende. Vi har plantedag om foråret, hvor børnene selv kommer med en plante eller frø til vores legeplads og altaner. I forbindelse med en temaperiode har vi bl.a. høstet æbler, blommer og hyldebær i naturen, som vi herefter har tilberedt og smagt på.

Vi har desuden lavet naturbanko, der styrker børnenes lyst til at undersøge naturen og være nysgerrige efter f.eks. at finde regnorme og mariehønelarver.

I Vinkelager arbejder vi med science ved fx at undersøge, hvordan frugt nedbrydes. Da vi havde høstet æbler, tog vi 2 æbler, et i hvert sit glas. Et med låg og et uden. Her fulgte vi de forskellige forrådnelsesprocesser over tid.

I forhold til de andre læreplanstemaer hænger science fx sammen med krop, sanser og bevægelse, når vi fx bager boller. Scienceperspektivet ses ved, at vi afvejer ingredienser til dejen, at dejen blandes af forskellige ingredienser, at dejen æltes og hæver, alt imens vi ser strukturen på dejen ændres. Krop, sanser og bevægelse ses ved, at børnene hældes ingredienserne i en skål, ælter dejen og opnår sanseoplevelsen ved både de våde og tørre ingredienser og den klistrede dej.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder med temaperioder, hvor børnene bliver præsenteret for forskellige begreber, kreative processer, materialer, sange og smage.

I forbindelse med temaperioden ”Sange, rim og remser” læste vi rim og remser om appelsiner og citroner (Oppe i gardinerne). Børnene fik mulighed for at smage citroner og appelsiner, vi lavede citroner og appelsiner i pap mv, som vi hang i gardinerne og dekorerede stuerne med. På den måde kommer der en tydelig rød tråd gennem temaperioden.

Vi benytter biblioteket og ser teaterforestillinger eller tager på ture i området for at bruge og udforske naturen, i sammenhæng med et emne for temaperioden.

Vi har et fælles fokus i hele huset i temaperioderne, som fx kan ende ud i en cirkusforestilling. Herigennem får børnene en fælles forståelse og kan bidrage til emnet med deres nysgerrighed, engagement, fantasi og kreativitet.

Eksempel:

Thorkild sidder til morgensamling og spørger undrende: "Hvad er en akrobat?" Pædagogen svarer: "Vi kan lige se om vi kan finde et billede af en akrobat på Ipaden og så får vi det jo også at se, når vi skal på cirkusmuseet på tirsdag, Thorkild."

I Vinkelager fejrer vi forskellige traditioner og højtider fx laver vi påskeæg, holder påskefrokost og spiser her den karse, som vi selv har sået. Til jul tænder vi kalenderlys, pynter juletræ med eget pynt og besøger kirken. Her taler vi også med børnene om, at ikke alle holder jul, men måske gør noget andet. På den måde får vi fx talt om mangfoldighed og forskellighed.

Til fastelavn laver vi krea og fastelavnsris og klipper masker og klæder os ud til tøndeslagning. Fx var temaperioden om cirkus op til fastelavn og nogle af børnene klædte sig ud som cirkusprinsesser, klovne og vilde dyr.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I Vinkelager arbejder vi med temaperioder, som har en varighed fra 6 til 12 uger. Perioden bliver planlagt ud fra udvalgte læringsmål fra de 6 læreplanstemaer fra Den styrkede pædagogiske læreplan. Vi indsamler data i temaperioden ved at nedskrive observationer, tage billeder og lave

snaplogs. Disse data bruger vi til evalueringen. Ved planlægningen af temaperioden vælges en styregruppe med medarbejdere fra både vuggestuen og børnehaven. Der udarbejdes en SMTTE enten på et fælles p-møde eller af styregruppen, hvor vi bruger målene fra de seks læreplanste-maer. Derudover kan vi også vælge at tilføje et mål for personalet fx alle personaler skal have fo-kus på at UGL i samspillet med børnene.

Temaperiodernes varighed er fra 6 til 12 uger. Efter temaperiodens afslutning evaluerer vi fælles på det førstkomende p-møde. For at strukturere og systematisere evalueringsprocessen bruger vi KAM-modellens efter-skema til evaluering.

Data fra evalueringerne bruger vi til at kvalificere og udvælge mål for de kommende temaperio-der.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Fremadrettet vil vi arbejde på at evaluere enhedernes læreplaner i klyngen på samme tidspunkt hvert andet år. Dette skal understøtte og kvalificere evalueringsprocessen, ved at vi kan videns-dele og understøtte hinanden på tværs af klyngen. Derudover vil vi i klyngen udvælge et af ele-menterne fra det fælles pædagogiske grundlag, som vil være det, som vi skal have fokus på at evaluere på hvert andet år. Fra efteråret 2023 har vi fokus på "Børn i udsatte positioner".

Vi vil udvælge et element fra det fælles pædagogiske grundlag ud fra Klyngens fælles data.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC